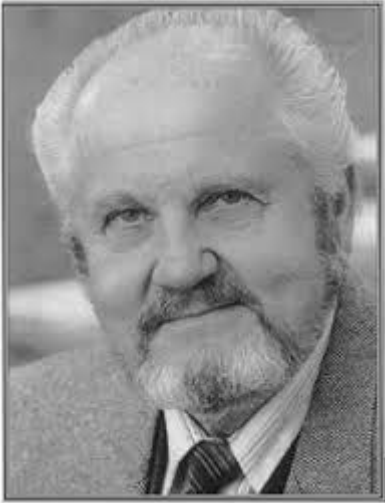

ERKKI LEMINEN – KIISTELTY SAARNAMIES I

Väinö Hotti

(nettikuva)

ERKKI LEMINEN

19.8.1922 – 17.12.1992

Sisko Latvus: [ERKKI LEMINEN](#)
armon matkamies. [KARAS-](#)
[SANA, 1994.](#) Teh.VHn

[ENTISAIKAAN KRISTILLINEN](#)
[KILVOITUS ILMAISTIIN: ”KÄSI](#)
[AURASSA, SYDÄN TAIVAASSA!”](#)
[TÄNÄÄN TAIVAS ON TYYSTIN](#)
[UNOHDettu; SYLEILLÄÄN](#)
[MAAILMAA ”KAKSIN KÄSIN!”](#)

Radio Patmos on hyväksynyt **ERKKI LEMISEN** ja **E.G. GULININ** Suomen kansan kristillisiksi opettajiksi. Viisi miljoonaa suomalaista on tässä opetuslapsipiirissä. [PATMOKSEN LINJA on pikku hiljaa muuttumassa epäilyttävään \(linjattomaan\) suuntaan:](#) Patmos ottaa etäisyyttä raamatullis - konservatiiseen näkemykseen omaksuen samalla positiivisen ja sosiaalisen evankeliumin, populismin, antinomismin, yleisuskonnollisuuden ja naisvetoisuuden (+ sentimentaalisuuden).

[PARANNUSSAARNAN TILALLE ON TULLUT HALPA ARMO. SAMALLA ON SIIRRYTTY HENGELLISEN VIIHTEEN PUOLELLE, JA - VUOHIEH HUVITTAMISEEN!](#)

PATMOS – LAIVA ON TUULIAJOLLA!

”ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja **joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa;** vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaimme häneen, joka on pää, Kristus” (Ef.4:14,15).

”Älä kynä yhtäikää härällä ja aasilla” (5. Moo.s, 22:10).

”Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta vettä? Eihän, veljeni, viikunapuu voi tuottaa öljymarjoja eikä viinipuu viikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä” (Jaak.3:11,12).

KUKA OLI ERKKI LEMINEN? Tästä otamme selvää oheisessa kirjoitussarjassa.

Erkki Leminen ei ole minulle henkilökohtaisesti tuttu. Paljonhan olen kuullut hänestä - sekä myönteistä että kielteistä. Minulle Leminen on ollut jossain määrin ristiriitainen persoonallisuus. Varsinainen syy, miksi hankin em. kirjan oli rovasti **Olavi Peltola** ja hänen kotisivunsa, joissa hän varsin selkeästi omaksuu Lemisen teologian ja tunnustautuu Lemisen hengenheimolaiseksi ja hänen opetuslapseseen. Päätin tutustua Lemiseen tarkemmin, jotta voisin muodostaa mielipiteeni faktojen pohjalta. Latvuksen kirja antoi tähän varsin hyvät eväät.

Mielenkiintoista oli myös löytää monien tuttujen henkilöiden nimet kirjan sivuilta: **Yrjö Karilas, Juhani Kalmanlehto, Urho Muroma, Uuras Saarnivaara, Niilo Elorinne, Toimi Hälvä, Antti Aaltonen, Niilo Tuomenoksa, Pekka Rossi, Pentti Hakala, Timo Airas, Martta Osch, Kerttu Vainikainen** jne.

Sisko Latvus oli paneutunut tehtäväänsä huolella ja tunnollisesti. Latvus on itseoikeutettu henkilö kirjoittamaan tätä kirjaa, koska hänellä oli tähän Lemisen itsensä valtuutus: *”Jos miusta jottai kirjoitettaa, ku miusta aika jättää, ni mie toivon että sie sen tekisit”* (emt. ss.8-9).

Materiaalia riittämiin

Erkki Leminen on paitsi evankelista myös tuottoisa kirjailija. Kirjat antavat hyvän pohjan myös elämäkerran kirjoittamiseen. Lisäksi hänen päiväkirjansa ovat olleet käytettävissä aina vuodesta 1946 lähtien. Lienee helppo yhtyä Latvuksen yleisarvioon Erkki Lemisestä: *”hän oli yksi vuosisadan suurista maallikkojulistajista”* (9).

Oppivuodet

Väinö Hoikka oli uskova opettaja ja samalla kuitenkin järjestyksen mies, ”jota oli paras totella”:

”Kaikki tiesimme, että opettaja oli uskovainen...Kaikkia aineita hän osasi opettaa mielenkiintoisesti, myös uskontoa, jota oli hiukan kaikessa opetuksessa” (32-33).

Myös raittiusasia oli selkeästi esillä:

”Opettajamme sanoi meille kansakoulussa usein: ‘Älä ota ensimmäistä ryyppyä!’ Se oli hyvä sana. Tein silloin päätöksen etten sitä ota” (33).

Erkki pärjäsi hyvin koulussa:

”Kun Erkin kansakoulu neljän vuoden kuluttua päättyi, hänen päästötodistuksensa keskiarvo oli yhdeksikön paikkeilla, ja neljän lukukauden mittaisen jatko-opetuksen loppuessa se oli kivunnut yhdeksään ja puoleen” (36).

Tässä yhteydessä on syytä todeta, että Erkissä yhdistyivät sekä tiedollinen että käytännöllinen lahjakkuus. Käytännössä Erkki ei kaihtanut käydä käsiksi kaikkein vaativimpiinkin hommiin – ja aina homma sujui. Hän mm. teki puusaaveja, jossa tarvittiin kättentaitoja. Vapaa-aikana Erkki harrasti mm. **mandoliininsoittoa**.

Konfirmaatio oli Uukuniemen kirkossa 29.5.1939. Erkki meni ehtoolliselle aralla mielellä ja rukoillen, **ettei vain nauttisi sitä tuomioksensa** (40).

Uskoontulo

Erkki meni seuroihin 22.3.1945. Siellä hän joutui Jumalan puhutteluun:

”Ääni sisimmässäni vaati minua tekemään ratkaisun, ollako synnissä vai lähteäkö Jeesusta seuraamaan” (76).

”Tilaisuus oli jo päättymässä ja loppuvirsi oli veisattu, kun hämmästyneet seuravieraat näkivät hänen nousevan tuvantäyteisen väen keskellä pystyyn. Itkunsa seassa nuori mies änkytti: ‘Rukoilkaa minun puolestani. Tahtoisin tehdä selvän pesäeron synnin ja maailman kanssa ja tulla Kristuksen omaksi, jos vain näin kurja kelpaa’” (76).

*”Aikaisemmin uskoontulleet nuoret olivat tietysti erityisen onnellisia, kun tämä komea nuori mies, tanssialien kuningas, halusi antaa elämänsä Jeesukselle. **Elsa** (Hälvä) meni kohta ojentamaan hänelle kätensä ja sanoi: ‘Minä onnittelen sinua, Erkki. Nyt olet ottanut sellaisen askelen, jota et ikinä kadu. Herra sinua siunatkoon ja hoitakoon’” (76-77).*

”Ratkaisu oli tehty ja elin herätysaikaa”, Erkki kuvaili päiväkirjassaan 16.2.46. ”Tätä puolivälin aikaa, jolloin en tuntenut enää olevani maailman oma, mutta en oikein Jumalankaan oma, kesti pari kolme viikkoa, kunnes olivat Kummun koululla raamattukurssit” (77).

Tuon kurssin lopulla Erkki koki elämänsä konkurssin ja murtui Herran käsiin. Hänelle kirkastui myös Jeesuksen suuri rakkaus häntä kohtaan:

”Valo aivan kuin kirkastusvuorelta välähti sieluuni, ihana anteeksiantamuksen rauha ympäröi minut kurjan. Mutta Henki jo sitten vaati: Mene, todista siitä tälle joukolle. Ja totta kai minä tottelin, joskin vapisin ja itkin vielä. Ja tuossa itkunsekaisella äänellä todistaessani, koko kuulijakunnan myös itkiessä ilonkyyneleitä, siinä Jeesus minut kurjan uudisti kokonaan ja antoi Pyhän Hengen lahjan kurjalle” (78).

Herätyksen aikaa

Alkanut herätys kosketti kaikkia ikäluokkia. Nuoret ja vanhat istuivat yhdessä seuroissa jopa kuusikin tuntia. Kukaan ei pitkästynyt. Nuorten erikoista intoa kuvasi se, että saatettiin kokoontua jopa neljänä tai viitenä iltana viikossa. Aluksi kokoonnuttiin omassa pitäjässä, mutta vähitellen toiminta laajeni myös naapuriseurakuntiin. Tällöin liikuttiin pyörällä, suksella tai hevosella. (79-81).

Taivasikävä

Erkki Leminen oli **herkkä taiteilijasielu**, jolle tulivat usein kyynel silmiin – niin miehinen mies kuin hän olikin. Taivasikävä valtasi hänet jo varhain. Kun Erkki turhaan Pohjanmaalta etsi kodikseen myynnissä olevaa maatilaa, hän ”joutui lohduttamaan itseään sillä, että taivaassa sentään on koti tiedossa”.

”Näihin aikoihin juonsi hänen taivasikävänsä, joka seurasi häntä läpi elämän milloin hiljaisena kaihona mielen pohjalla, milloin voimakkaasti sieltä läpi tunkien. Hengelliseen ikävöintiin sekoittui ilmeisesti kodin kaipuu ilman että hän sitä itsekään selvästi tiedosti. Toisaalta hän alkoi pian kärsiä myös vajavaisuudestaan uskovana ja kaivata taivaaseen siksi, että siellä ei enää tarvitsisi taistella omaa lihaansa vastaan” (83).

Erkki halusi vaeltaa hyvällä ja puhtaalla omallatunnolla:

”Hän selvitti uskoontultuaan kaikki mieltään painaneet asiat lähimpiensä kanssa” (83).

Myöhemmin Erkki kirjoitti **Raamattuopistolta**:

”Kyynelin on kasteltu täälläkin moni päänalunen ja ne kirjeiden rivit, jotka on lähetetty tunnustaen omaisille ja ihmisille synnin salat” (85).

Edelleen Erkki arveli, että *”synti oli nyt voitettu kanta” (83).*

Kun Erkin jalat alkoivat kohota maasta, vanhat ukot selittivät:

"Teillä on pojat vielä toine kiäntyminen eissä." Tällä he tarkoittivat, että ensin käännytään pyhäksi ja sitten syntiseksi. (**VHn näkemyksen mukaan käänntymisiä on kolme: 1.pyhäksi, 2.syntiseksi, 3.pyhäksi syntiseksi**).

Erkki kävi myös **Kauniaisissa Raamattuopistolla** 15.11.-16.12.1945. Siellä hän kiinnitti huomiota kovaan kuriin ja sotilaalliseen täsmällisyyteen. Rohkenipa hän antaa nuhteita **Urho Muromallekin**: *"Erkki muiden muassa moitti Urho Muromaa tämän tupakanpoltosta, joka oli hänestä sopimatonta hengenmiehelle"* (84).

Roomalaiskirjeen 7. ja 8. luku

Erkki Lemisen elämäkerta tuntee murheellisen asian: teologinen takinkääntö. Tämä tapahtui nimenomaan **pyhitysopin kohdalla**.

"Tehdessään päiväkirjassaan tiliä ensimmäisestä vuodestaan uskon tiellä hän ilmaisi kokemuksensa kuvaavasti: `Niin kuin kirveenterällä kulkemista on kyllä ollut matkan teko.` Hän oli katkerasti oppinut, että synti ei ollutkaan jättänyt häntä rauhaan. `Suurin vaiva ja kiusa on tämä kurja vanha minä, se on eri sitkeä, kelvoton, hirveä taistelukaveri...`" (86).

Leminen taisteli ilmeisesti tosissaan pyhitysasiassa. Hänellä oli "hirveä taistelukaveri" so. vanha aatu. Hän painiskeli "nokikolarin" kanssa, painiskeli, mustui – ja väsyi.

Erkki **huusi Lutheriakin avuksi** tähän armottomaan kamppailuunsa: *"Ja näin olen nyt saanut opetella sitä mitä Luther sanoo jokapäiväisestä katumuksesta ja parannuksesta. Olen sitä saanut aivan kirjaimellisesti harjoitella ja tiukasti"* (86).

Aivan ilmeisesti Lutherinkaan resepti ei "toiminut" Erkin kohdalla.

Edelleen Erkki haki Raamatun neuvoja ongelmaansa. *"Eriyisen rakkaiksi hänelle tulivat näihin aikoihin Roomalaiskirjeen 7. ja 8. luku"* (86).

Mutta nämäkään eivät pystyneet nostamaan Erkkiä "kuiville" pyhityskysymyksessä. Olisikohan ollut niin, että hänen selkäyttimeensä juurtui lopullisena ja kiveenkattuna Paavalin pyhitysteologiana: **"Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?"** (Room.7:24).